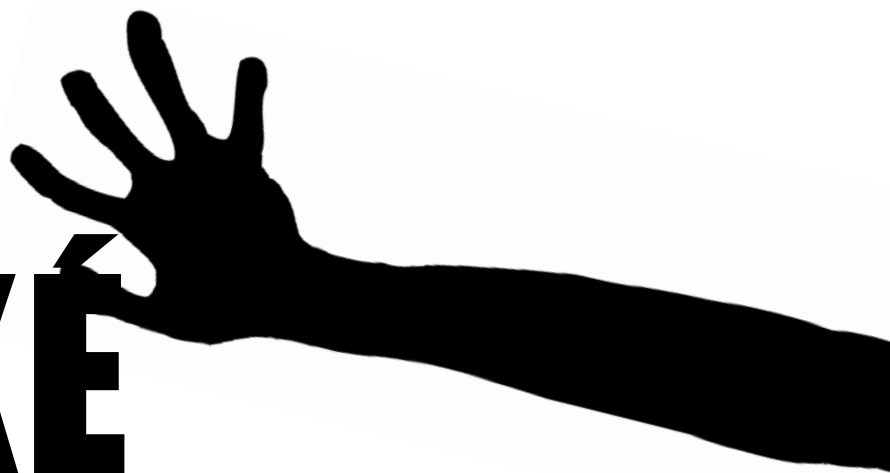

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY 5.

STŘEDA 12.6.2019
Fabrika **SVITAVY**

ANTRÉ...

Definice slova Inspirace: dech a dýchání se v mnoha kulturách užívá jako metafora života, ale také ducha nebo myšlenky. I v češtině užíváme slova jako nadšení nebo duchaplný. Starověká představa inspirace (řec. enthyméma) navázala na posvátné nadšení (entuziasmus) věstců, kteří při slavnostech upadali do extáze, a přenesla je i na básníky a umělce.

Ve vztahu s divadlem je využíváno jako údiv sledujících diváků nad tím, co básník nebo představení dokáže vyvolat prostřednictvím pohybu a slov. Pro mě osobně je inspirace hlavně ve významu nápadu, vnuknutí, podnětu, kterých se mi na Dětské scéně dostává v hojném počtu, a to je i důvod, proč jsem tu po třetí jako účastník seminářů nebo i jako performer. Přehledku Dětská scéna považují za skvělou možnost pro osobní rozvoj a také pro rozvoj dramatické výchovy v Česku. Velkou inspirací jsou diskuse, kde člověk porovnává své názory a naslouchá postřehům ostatních diváků s různými zkušenostmi v oblasti dětského divadla a dramatické výchovy.

Dramatická výchova je pro mě v životě velkým milníkem, který má pro mě velký význam. Sám jsem členem dramatického souboru Bezejména Liberec, kde jsem členem 8 let. V příštím roce mě čeká čtvrtý ročník střední pedagogické školy, a také maturita. Osobně si myslím, že otázku, co po škole, mám vyřešenou. Chci se hlásit na katedru výchovné dramatiky na DAMU. A pokračovat v „dramatáku“ z druhé strany.

Inspirace je pro mne spojená ještě v jednom významu, a to ve významu dechu. Dech pro mě jako zpěváka, recitátora, performer je velmi důležitý a součástí správné mluvy, zpěvu i napětí. Dnes bylo v sálech trochu vydýcháno, a vydýcháno na druhou, kde právě správně posazený hlas byl velmi důležitý. A to jako lyrická součást představení, která se opravdu povedla.

Na závěr musím vyzdvihnout organizaci přehlídky, která je opravdu perfektně připravená a jsou vidět léta zkušeností.

Jakub Kubiček (18 let)

NAHLÉDLI JSME DO...

... DO SEMINÁŘE B – DIVADLO JAKO UDÁLOST

Seminář B pracuje ve stodole a tento prostor je tak pro seminaristy zároveň materiálem ke zkoumání, experimentování. Když jsem v průběhu dopoledne přišla, začínali právě ve třech skupinkách přemýšlet o tom, jak v daném prostoru ztvárnit témata a situace, k nimž v průběhu předchozích dní dospěli. Jak se jim to podařilo, bychom pak ve středu večer mohli vidět jako ukázkou práce tohoto semináře.

Některých seminaristů jsem se vyptávala na to, co v uplynulých dnech v semináři dělali a jakým způsobem dospěli k nynějším akcím.

První den bylo hlavním úkolem seminaristů velmi důkladně prozkoumat prostředí stodoly. Prošli ji skutečně od spodu až na půdu a každý pak měl za úkol postavit se na místo, které ho intuitivně přitahovalo. Společně pak rozebírali motivace svojí volby, která je podle Tomáše Žižky ovlivněna i znamením zvěrokruhu, ve kterém se každý narodil. Také na veliký balící papír vytvořili „mapu“ stodoly, ve které byly některé její části horami, jinde byl strom nebo řeka. Hledali a vyznačovali také, kde se ve stodole nachází např. nějaká triáda.

Lidské temperamenty (sangvinik, cholerik, melancholik a flegmatik) spojili se čtyřmi základními živly a v následujících rozehrávaných situacích vstupovali do rolí ovlivněných těmito vlastnostmi. Jiná cvičení pracovala s tělem a jeho energií – vyslovování písmen, slov či vět s určitou energií nebo emocí, zrcadlení jeden druhého nebo objevování limitů svého pohybu v závislosti na představě. V určitou chvíli zkoumali také kam a jak „napasovat“ svoje tělo v prostoru stodoly. Cvičení ovšem probíhala i venku, před stodolou. Opět byla zaměřena na tělo, tentokrát v pohybu.

Dnes ráno měl každý za úkol přecházet kruh nějakým stylem chůze a druhý měl následně jeho chůzi přejmout. Přesto se chůze v průběhu cvičení proměňovala, protože každý do ní chtěl nechtě vložil něco ze své individuality. Variací pak bylo jít a v polovině chůzi diametrálně změnit.

Dalším úkolem, který seminaristy naladil a otevřel další práci, bylo říkat v kruhu po jednotlivých slovech větu. Do věty se pak dostával různý rytmus, měnila se vzdálenost mezi lidmi, pozice těla. Plazilo se po zemi, šeptalo se, mluvilo do trávy i křičelo do zdi. Jelikož se vše odehrávalo na trávníku před stodolou, což je místo, kde byl kdysi složen hnůj, rapovalo se slovo „hnůj“ a kombinovalo se to s větou: „Vítová Veruna viděla ve věži velmi velkého vlka. Víte, Vávro, vemte vidle, vyžehňte velmi velkého vlka ven!“

Seminaristé mi také vysvětlili, jak dospěli k dnešní práci, tedy na základě čeho vytvořili právě tři skupiny, jaké má každá skupina zpracovat téma a k čemu nyní směřují. Na začátku všeho byly slovně-výtvarně vyjádřené informace o Svitavách. Objevovала se v nich historie i současnost města, ale též slova, která působila jako nonsens. Každý měl říct, co ho zaujalo a proč, a tím vznikly skupiny s určitým společným tématem. (Původně to dokonce byly čtyři skupiny, jedna však bohužel zanikla, když její členové museli v průběhu týdne nečekaně odjet. Chybí tak skupina, která se chtěla zabývat historií Svitav od jejich prapočátku.)

Ve zbývajícím čase jsem měla možnost pozorovat práci dvou skupin na přípravě krátkých instalací na jejich téma. Jedna skupina, která si pracovně říkala „svatba“, si zkoušela scénovat událost svatby, na kterou se nedostavila nevěsta a svatba přesto proběhla. Ve svém pojetí využili meotar a promítání stínových siluet na zeď.

Druhá skupina („rodina“) vymezila v prostoru stodoly domečky představující Svitavy a vymýšlela, jak ztvárnit odsun Němců a následné dosídlení Svitav. Použili lepicí pásku, židle a plánují scénu podkreslit zvuky. Máme se tedy ve středu večer na co těšit!

Zapsala Terezie Pecharová

NA SLOVÍČKO S...

... TOMÁŠEM ŽIŽKOU, LEKTOREM SEMINÁŘE B

Mohl bys nám přiblížit, čím se na tvém semináři zabýváte?

My se tady všichni zabýváme pohledem na divadlo jako událost. Jak vzniká, kde jsou ty impulsy. Nejdřív jsem chtěl, aby si lidi prošli seznamováním, ale nejenom mezi sebou, ale i s prostorem. Vydefinovali jsme si, že veškeré naše zkušenosti můžeme verbalizovat nebo předvádět obrazově. Hledat k čemu nás vlastně ta zkušenost s prostředím – tím širším – přivedla. Protože je vnitřní prostředí člověka, pak je prostředí skupiny, pak prostoru, v našem případě té stodoly, a nakonec prostor v širším kontextu města. A to mi přišlo zajímavé, aby pochopili, že skrze sebe transponují výpověď o historii Svitav. Jde o jistou empatii, vcítění se do poměrů místního obyvatelstva. Například jsme si osídlovali stodolu, což byla taková zážitková zkušenost. Tím si seminaristi začali prostor určitým způsobem přivlastňovat, poznávat a najednou samo sebou přišlo téma odsunu a dosídlení. Prostor sám je nám dramaturgem.

Jedná se tedy o určitou cestu k divadlu?

Jsou dvě možnosti, buďto máš téma a doplníš k tomu tu správnou ilustrativní podobu. Nebo to otočíš. Říkáš si: tady je proluka mezi domy – co znamená taková proluka ve společnosti? A ono ti to samo nějaké téma dá. S dětmi se ten druhý způsob tolik nedělá, ale to je chyba. Tím se sklouzává k určitému stereotypu. Experiment podle mě není v tom, že se někdo třeba natře na bílo nebo hraje nahý, ale že hned od začátku nemusíš mít jasný koncept.

Co když se mi zdá, že prostor, ve kterém se nacházím je příliš známý a nepodnětný?

I známý prostor se může proměnit událostí, okolnostmi. Třeba obyčejná třída se promění tím, že v ní děti spí nebo se v ní něco vyšetřuje a všechno se vysype na hromadu. Najednou se prostor proměňuje v nějakou jinou dispozici a vede děti k pozorování, zamyšlení a potažmo k tématu. Stimuluje k vyprávění jejich vlastních příběhů, k autorství. Neříkám, že by se mělo v experimentu jenom tápat, ale ta zážitková zkušenost je důležitější než výsledek, který dospěje k předávání divákovi. Když to ženeš jenom k tomu, aby to mělo výsledek, tak úplně jinak hlídáš, aby striktně bylo něco tak, jak si to představuješ, jak to máš napsané. Toho já jsem úplně odpůrcem! Mně zaráží, že konvence nás nutí pořád manévrovat do určitých formátů.

Experiment tedy neleží v prostředcích, které použijeme, ale vychází zevnitř?

Musí se vyjít z chuti se něčeho dopátrat. Jestliže má divadlo být společenským aktem, tak tam musí být nějaká společná otázka nebo aspoň hledání té otázky, ptaní se, sonda, rozbor zážitků. Protipólem je jakási industrializace divadla, designování. Proto jsou pro mě důležitější divadelní události víc než replikování. I jednorázový happening může přinést zkušenost, která zůstává. Proč se bavit jenom o divadle posledních 100 let zpátky? My se musíme zkušenostně vrátit dál, do antiky, do středověku, kdy se pracovalo s živou akcí a ojedinělost místa a času hrála neskutečně silnou roli. Pořád uvažujeme o scéně jako rámečku, ale lepší bylo uvažovat v kruhu, kterým jakoby můžu prostrčit hlavu a být uvnitř. Divák stejně jako aktér. Vytvářet společenství, ne že jedni jsou tam a druzí tady. Tím pádem můžeš upravovat třeba dispoziční sezení nebo úhlu pohledu, klidně udělat průvod... V současné době musí být divadlo pro děti atraktivnější než mobil, čili musí působit na všechny smysly a zaujmout je natolik, že jsou tam, účastní se, tvoří. A tím jsme zpátky u experimentu. Já vnímám experiment tak, že se vydám za nějakou zkušeností. Takže jsme zase u toho kruhu, v jehož středu je, zjednodušeně řečeno, divadlo a je jedno z kterého bodu vychází – jestli je to prostor, text, světlo – důležitá je ta cesta, kterou projdeš a uprostřed se stane ta událost.

Ptala Terezie Pecharová

ZAHLEDLI JSME...

... v semináři A

... v semináři C

... v semináři D

VČERA JSME VIDĚLI...

Příběhy z konce předměstí

Srdce hvozdů

Hnutí

ZAPSALI JSME...

... Z DISKUSE LEKTORSKÉHO SBORU

PŘÍBĚHY Z KONCE PŘEDMĚSTÍ / DIVADLO VYDÝCHÁNO, ZUŠ LIBEREC

Podnětným dramaturgickým počinem byl výběr předlohy pro inscenaci **Divadla Vydýcháno ZUŠ Liberec Příběhy z konce předměstí** Shauna Tana. Soubor pod režijním vedením **Lukáše Horáčka** představil divadelní tvar plný osobité poetiky a obraznosti. Nespornou kvalitou inscenace je soustředěná a přesná práce souboru na jevišti, zaujetí každé z diváků schopnost vytvářet (někdy více někdy méně) abstraktní obrazy. Tím se tento divadelní tvar blíží divadlu poezie. Vytvářené obrazy jsou nápadité, mají atmosféru, kterou podtrhují dívky přesným sdělením významů z textu. Přesto by inscenaci (zejména v dopoledním bloku) slušela větší přesnost (např. v povídce Noc želví záchrany představa pronásledovatelů) a v některých obrazech i přesnější motivovanost (především, když se hodně mění polohy krabic, jejich přenášení někdy působilo mechanicky). Mluvený projev je v tomto typu divadla velmi důležitý, proto soustředěný zážitek rušila nepřesná výslovnost některých hráček.

Každá z povídek má svůj způsob vyprávění, svou pointu, která může být pro diváka i otevřenou možností, jakýmsi tajemstvím (zejména závěrečný obraz má mnoho možných výkladů). Nejvíce prostoru v diskusi bylo věnováno základnímu scénickému prostředku – krabicím a jejich symbolice. Divákům nebyl nabídnut jejich přesný význam, ale evokují lépe pocit předměstí, než reálné prostředí. Ne zcela snadno je možné vystopovat jednotící linku celého divadelního tvaru. Zdá se, že je víceméně kaleidoskopem jednotlivých povídek. Jistou linku někteří mohou spatřit v tématech přijímání jinakosti až divnosti, zvláštního druhu lidskosti.

Inscenace patří k tomu nejzajímavějšímu letošní přehlídce. Cenná je zdařilá snaha objevovat neotřelou divadelní poetiku dětského divadla. Objevny je také samotný text, který nabízí prostor pro představivost a pro hledání významů.

SRDCE HVOZDU / STUDIO ŠRÁMKOVA DOMU, MKS SOBOTKA

Dramaturgicky zajímavá volba se objevila také u další inscenace dnešního dne. Soubor **Studia Šrámkova domu, MKS Sobotka** se nechal inspirovat románem Michelle Paverové **Bratr vlk**, který je součástí cyklu *Letopisy z hlubin věků*. Ocenění si zaslouží volba předlohy pro chlapeckou skupinu a hodnoty, které jsou v ní obsaženy – zodpovědnost ke svému poslání, přátelství, pomoc, odvaha atd. Je patrné, že kluky příběh baví, užívají si ho a chtějí jej sdělovat. Problém se objevuje v dramatizaci tak košaté předlohy. Z rozsáhlé spleti motivů a situací není jednoduché vybrat ty, které jsou pro vyprávění jednoho úseku důležité, které je nutné ponechat, a které naopak nutno opustit. Tak se pro diváky mohla otevírat celá řada otázek. Např. jaký význam mělo předávání nožů mezi otcem a synem, co to je Nanuak, který má Torak získat, v čem vlastně tkví nebezpečí, které přináší medvěd atd. To, co je podstatné pro příběh je cesta za splněním poslání a překonávání překážek, které v tomto cíli stojí. V tomto kontextu je třeba dodat, že příběh nemá uspokojivý konec. Vidíme sice, že mise končí obětováním se jedné z postav, ale nevidíme dopad, zda byly kmeny zachráněny.

Soubor pod vedením **Lady Blažejové** nastolil zajímavě atmosféru mýtů starodávných kmenů především díky práci chóru, který celé vyprávění zahajuje, a kostýmů evokující prehistorickou dobu. Chór má zásadní roli a plní několik úkolů a rovin: je otcem, který posílá Toraka na cestu, je vypravěčem a posouvá děj, je rádcem Torakovi, je hvozdem atd. Nápad využití chóru je nosný a pro tento typ předlohy jistě vhodný. Problémem v této inscenaci je stále stejný způsob mluvního i pohybového projevu, který neodlišuje jednotlivé úkoly chóru. Navíc jeho sošnost ubírá na dynamice a zajímavosti. Jiná práce s hlasem a pohybem chóru by mohla pomoci vytvořit pocit nebezpečí v podobě neustále blížícího se medvěda, jeho narůstání (medvěd je „každým úlovkem silnější“) a další okamžiky, které by usnadnily budovat napětí nejen v divácích, ale také držet vnitřní napětí v samotných hráčích.

Soubor svým nápadem vyprávět příběh prostřednictvím chóru poskytl velmi poutavý vizuální zážitek. Mladí muži také dokázali, že dovedou vyprávět velké příběhy o důležitých hodnotách tohoto světa.

HNUTÍ / JEDNABÁSEŇ, ZUŠ JIŽNÍ MĚSTO, PRAHA 4

Silné a aktuální téma nese autorská inscenace **Hnutí** souboru **JEDNABÁSEŇ, ZUŠ Jižní Město, Praha 4** pod režijním vedením **Evy Hodinové**. Jde o promyšlenou a dramaturgicky dobře vystavěnou studii totality, jejího zhoubného charakteru. Vidíme také mechanismy, které uplatňuje k udržení své moci – vymývání mozku při hodině dějepisu, manipulace strachem, hledání vnějšího nepřítele, rituály potvrzující moc, síť udavačů atd. K pozitivům inscenace patří prostředky, kterými je tento obraz divákům podáván. K základním patří velmi dobré herecké vybavení členů souboru, jejich jasné a motivované jednání v postavách, úsporné, ale přesné dialogy. Skupina „vyvolených“ není bezejmenný dav, je individualizovaná,

VČERA JSME VIDĚLI...

Příběhy z konce předměstí

Srdce hvozdů

Hnutí

VČERA JSME VIDĚLI...

Berta a Mladá

Příběhy z konce předměstí

Srdce hvozdu

každá postava má v příběhu svůj úkol. Scénicky jim pomáhají štafle, které nejsou nijak objektivním prostředkem, ale zde slouží především v naznačení nadřazenosti (jak strážkyně, tak symbolicky samotných „vyvolených“).

Příběh je vyprávěn čistě a situace se logicky propojují, ale problematickým se jeví závěr inscenace – probuzení ze snu. Přesto, že dialog Anety a maminky má napětí, situace „byla to jen noční můra“ oslabí naléhavost sdělení. Klíčovou postavou v příběhu je babička a její dopis Anetě. Představitelka babičky dopis prezentuje s velkou naléhavostí a uvěřitelností, jeho obsah je ale poněkud formální a postrádá potřebnou „lidskost“. Mohl by lépe prezentovat větší citovost a opravdovost světa ve Vnějších Zónách.

Celkově je inscenace příjemným, i když dle obsahu sdělení mrazivým zážitkem. Zdá se, že problematika totalitních režimů není jen otázkou minulosti, ale tito mladí lidé cítí její hrozbu i dnes. Upozorňují nás na to velmi naléhavým a tvořivým způsobem.

BERTA A MLADÁ / BERTY, SVČ LUŽÁNKY, BRNO

Inspirací pro hru **Berta a Mladá** souboru **Berty, SVČ Lužánky, Brno** se stala známá a často dramatizovaná předloha Tomáše Pěkného Havrane z kamene. Členky souboru a jejich vedoucí **Monika Jelínková** se ale nechaly předlohou jen volně inspirovat a vytvořily vlastní přístup. Ponechávají některá dějová fakta a motivy, některá mění. K významným patří podtržení tématu nepřijetí vrstevníky (v případě Mladé) a ostatními členy vlastní skupiny (u Berty). Dramatizace tak respektuje skutečný věk představitelky.

V příběhu se střídají dva světy – svět čarodějnic a svět venkovských děvčat, které představuje stejná skupina hráček. Což může podporovat vyznění tématu inscenace. Proměna se děje ale až příliš malou kostýmní změnou. Škoda, že světu čarodějnic není věnováno více prostoru, více nápadů, více prokreslení. Otázkou k zamyšlení je také postava Berty, která není jen hlavní čarodějnici, ale také svým vyprávěním posouvá děj a plní úkol harmonikářky. Inscenaci by prospělo zpřesnit a oddělit její funkce.

Nejdiskutovanější otázkou je herecký projev dívek, který se nehodí k pojetí dramatizace, ve které je zdůrazňován mystický svět. Představitelky v rolích vesnických dívek komunikují s divákem, „obracejí na diváky“, ruší „čtvrtou stěnu“. To se hodí lépe k jinému divadelnímu žánru.

Inscenace je zajímavá svým přístupem k původní předloze. Nabízí nové pojetí, novou cestu. Je sympatická snahou přizpůsobit téma předlohy aktuálnímu věku hráček.

Hana Cisovská

ZEPTALI JSME SE...

... NA DOJMY Z PŘEDSTAVENÍ 4. BLOKU

PŘÍBĚHY Z KONCE PŘEDMĚSTÍ

Václav (16 let)

Nepochopil jsem děj, ale líbilo se mi jejich ztvárnění příběhu.

Aneta (17 let)

Líbilo se mi jejich herecké výkony, šlo jim dobře rozumět a nebyly tam rušivé efekty, jen jsem nepoznala konec.

Lucie (17 let)

Měli to pěkně zahrané, jen to bylo složité na pochopení.

Jan (18 let)

Pěkná práce s materiálem.

Filip (17 let)

Zajímavé zpracování scény a světelných efektů.

Marta (39 let)

Představení mě pohladilo u srdíčka.

Vítek (20 let)

Pěkné zpracování rekvizit na mnoho způsobů.

Elena (18 let)

Nepoznala jsem konec, líbilo se mi, jak využívaly krabice.

Dagmar (17 let)

Nepochopila jsem děj, ale měli hezké výtvarné zpracování.

Josef (18 let)

Líbila se mi gradace překvapení, věděli přesně, co mají dělat.

SRDCE HVOZDU

Tomáš (17 let)

Bylo vidět, že děti pro to mají zápal, a hezká práce s rekvizitami.

Patricie (17 let)

Oceňuji hezkou práci s rekvizitami (nejvíce se mi líbila řeka).

Klára (17 let)

Bylo to pro mě srozumitelné téma, lidé se hodily na jednotlivé role.

Ivan (21 let)

Oceňuji unisonost vyprávěčů a komentáře v průběhu představení.

Anna (17 let)

Pěkné zpracování, mluvili srozumitelně a nahlas.

Natalie (17 let)

Líbilo se mi, že tam hráli kluci a že sebe používali jako rekvizity. Dojal mě konec.

VČERA JSME VIDĚLI...

Berta a Mladá

Tomáš (15 let)

Líbilo se mi sjednocení kostýmů a rekvizit.

Eliška (17 let)

Líbila se mi práce se světly a kostýmy a taky, jak se s tím samotní kluci poprali.

Saša (18 let)

Oceňuji příběh z doby pravěku.

Gábina (29 let)

Líbily se mi kostýmy a šlo na nich vidět, že si to užívají.

HNUTÍ**Lenka (18 let)**

Líbilo se mi téma, u kterého jde vidět, jak jde lidi zmanipulovat.

Ondřej (20 let)

Líbil se mi konec, který jsem nečekal.

Lucie (17 let)

Dobře ztvárněné, dalo se to pochopit a byl dobrý konec.

Hana (29 let)

Líbilo se mi sjednocení kostýmů, že nikdo nevyčníval.

Marie (17 let)

Dobry herecký výkon a skvěle se vyžívali ve svých rolích.

Patricie (17 let)

Líbilo se mi, že hodně využívali pohybu.

Vítek (20 let)

Pěkně si prozkoumali téma, líbilo se mi, jak zahráli způsob masové manipulace.

Hanna (35 let)

Hezky ztvárněno podle předlohy, pěkné téma.

Lucie (16 let)

Pěkně zvolené téma.

Nina (50 let)

Je to velice důležité téma, kde se přichází o svobodu, a když budeme hodně nepozorní, tak může znovu stát tato situace.

BERTA A MLADÁ**Natálie (17 let)**

Holky krásně zpívaly, bylo to velice pěkně udělané.

Sabina (17 let)

Bylo to udělané neobvyklou a zábavnou formou.

Marcela (40 let)

Líbila se mi práce holek, jak se přeměňovaly z dívek na čarodějnice a naopak.

Karolína (17 let)

Dívkám šlo krásně rozumět, ale neintonovali.

Petra (18 let)

Líbilo se mi téma a celou dobu představení měly dívky energii.

Martina (15 let)

Líbilo se mi, že to mělo jasný konec a dobře zvolily hudební prvky.

Eliška (17 let)

Vadilo mi, že dívky neintonovaly, ale jinak moc povedené.

Hana (39 let)

Dobře zvolené aktuální téma, děvčata byla velmi šikovná.

Klára (18 let)

Hezky zvolené téma, ale rušilo mě, jak děvčata zpívala, protože mi to tam nesedělo, a v některých fázích zpívala falešně.

Lucie (17 let)

Líbilo se mi téma, bylo to dobře rytmicky zpracováno a děvčata krásně zpívala.

*Sabina Šimáčková, Marie Andrysová, Marie Strnadlová
– SPgŠ a SZŠ Krnov*

Hnutí

Berta a Mladá

... LEKTORY SEMINÁŘŮ

Všem lektorům jsme položili tři stejné otázky: 1. Co byste doporučil/a, aby si účastníci zabalili do svého pomyslného divadelního batůžku? Co byste naopak z něho vyhodil/a? 2. Doporučili byste účastníkům přehlídky nějakou podnětnou knihu ze svého oboru? Čím je inspirativní? 3. Kdy jste byl/a poprvé na Dětské scéně? Popište nějaký zajímavý zážitek s tím spojený. A poté jsme je požádali, aby prostřednictvím svých rukou znázornili odpověď na otázku: Jak uchopit divadelní text?

KEITH HOMER

1. Put in: An open mind and an open heart. A box full of new and old ideas. A willingness to try an idea again – even for the 10th time. Helpfulness and team work. A good memory – remember the audience is there. Take out: A closed mind and heart. An empty box of ideas. A 'blocking' attitude.

2. Book: *Beyond the Floating Islands* by Eugenio Barba, *My Life in Art* – Stanislavski.

3. I have never been to Svitavy and so have no experiences to talk about. But I am excited to meet new 'open-minded' people.

TOMÁŠ ŽIŽKA

1. Asi poznámkový blok a tužku. A vyhodit předsudky.

2. Pro divadelníky bych doporučoval Hermanna Hesseho *Siddharta*. Je v tom obsažený ten experiment, hledání toho svého, čemu bych věřil. Když se nakonec hrdina stává převozníkem, je dobré se zamyslet, kdo je tím převozníkem v divadle a jakou tím na sebe bere zodpovědnost.

3. Já jsem byl na Slovensku, a to byla Scénická žatva, někdy v roce 1987 nebo 1986 a včera mi připomněla Míša (Homolová, pozn. red.), že ona, když byla na základce, tam viděla naše představení (my jsme byli výtvarníci) a že si to dodnes pamatuje. To mě překvapilo, protože já jsem to už dávno zapomněl.

NINA MARTÍNKOVÁ

1. Do batůžku? Doporučuji klíč od domu. Cestovat za zážitky i poučením můžeme svobodně a s lehkostí po celém světě, když víme, že se máme kam vrátit, že tam doma máme lidi, kteří nás mají rádi a na dálku nad námi rozprostírají neviditelná ochranná křídla. Tak tedy klíč, jako symbol domova.

Nedoporučuji zbytečnosti. Z těžkého batohu bolí záda

2. Je z oboru nás všech. Znepokojuje mne situace na naší politické scéně a množství dezinformací, které kolují mezi lidmi. A tak bych doporučila všem dospělým, kteří nejsou lhostejní k tomu, do jakého světa vyrostou naše děti, knihy amerického historika Timothy Snydera. Ta poslední, *Cesta k nesvobodě: Rusko, Evropa, Amerika*, vyšla letos v nakladatelství Paseka, Prostor. Ta předchozí *Tyranie – 20 lekcí z 20. století* stojí rozhodně také za přečtení.

3. Na Dětské scéně jsem byla poprvé v Kaplici asi v roce 1974 jako členka SUPu (Studio uměleckého přednesu). Byl to soubor Lidové školy umění z Pardubic – Polabin. Nevystoupili jsme tam s vlastní dramatizací, ale hráli jsme hru Miloše Macourka, která vyšla v DILII, Jedničky má papoušek. Hrála

jsem paní Papouškovou. Dnes bych se za to hodně styděla. Vlastně jsem se styděla už tehdy.

HANA NEMRAVOVÁ

1. Napadají mě samá patetická moudra. Tak raději nic doporučovat nebudu. Možná je nejlepší přijet s prázdnou.

2. S. Rimmon-Kenanová: *Poetika vyprávění, Strukturalismus pro začátečníky*. Základní příručka pro chaotiky hledající systém.

3. Nevím, kolik mi bylo. Moc ne. Asi se to ještě nejmenovalo Dětská scéna. Byla jsem členkou souboru Sluníčko. Nepamatuji si, co jsme hráli, nepamatuji si ani jediné cizí představení. Pamatuji si jenom, že jsem byla někde bez rodičů, a velmi jsem si to užívala.

JIŘÍ POKORNÝ

V předchozím čísle nám chyběla fotografická odpověď na naši otázku. Proto ji otiskujeme nyní. Ostatní odpovědi lektora naleznete v čísle 4.

ZAPSALI JSME...

... Z DISKUSÍ DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Děti se během diskuse měly zamyslet nad příběhem, kostýmy, hudbou, co se jim líbilo, co se jim naopak nelíbilo a jak herci hráli v jednotlivých představeních. Měly vymyslet ocenění pro každou hru, kterou viděly (herecký výkon, postavy).

PŘÍBĚHY Z KONCE PŘEDMĚSTÍ

Často zmíněným negativem bylo velké množství obrazů a nejasný začátek. Pro člověka, který nezná předlohu, může být vystoupení k nepochopení. Ale zazněla zde věta: „Vůbec jsem to nechápala, ale líbilo se mi to!“ Oceňovala se práce s krabicemi, avšak pro někoho působily rušivým dojmem. Dále se řeklo, že bylo výborné využití světla a vhodná hudba. Nejlepší částí představení byla scéna se želvičkami. Byla i poznámka k nepřesnému počtu (řekly 9 a na jevišti jich bylo 6). Velké ohlasy vzbudila nejednotnost kostýmů i pizza. Některým nevadila, jiní by upřednostňovali prázdnou krabici, a aby pizza byla imaginární.

SRDCE HVOZDU

Velkým plusem bylo prý složení skupiny, neboť jde o soubor, kde hrají hlavně chlapci. Všechny zaujal poutavý začátek oproti pomalejšímu prostředku. Dále pak ztvárnění medvěda, využití rekvizit, vysoká přirozenost při hraní, zpracování kostýmů, vyobrazení zesnulých zvířat, a především „skoro až realistické napodobení zvířecích zvuků“. Podle diváků byl soubor velmi jednotný. Velkou otázkou vyvolávalo zvíře, které hlavní hrdina zabil. Nebylo zcela zřejmé, zda se mělo jednat o ovci či jelínka. A také co je nanuak.

HNUTÍ

Od souboru jsme se dozvěděli, že začal představení nacvičovat v září 2018. Ostatní soubory vyzdvihovaly využití štafli na jevišti, hudbu, která dobře podtrhovala text, a krásné světelné efekty. Dále bylo pochváleno vybrané téma („vymývání mozků“) a herecké výkony. Problémová byla učitelka, která by měla být více důsledná a méně milá, pro některé byl problémem i samotný závěr. Účastníci diskuse se často rozcházel v názoru na zakončení. Některým se sen jako konec líbil, avšak ostatní by ocenili otevřený konec. Divákům vadilo obcházení hlavní hrdinky a nebylo jasné, že kluk pozoruje Anetu.

BERTA A MLADÁ

Diváci chválili dramaturgii, ale někdy se v názorech rozcházel. Důvodem byly opakující se situace (příchody a odchody). Vyzdvihovala se plynulost, návaznost, nevycházení z rolí, soustředěnost a fungování ve skupině, živá hudba (doprovod na akordeon). Dalším nejasným prvkem pro diváky byli kostýmy, větve, masky, začátek a konec příběhu. Divákům, kteří znají předlohu, chyběl kamenný havran. Ke konci padlo, že soubor si toto téma zvolil sám a s otázkou ohledně havrana a větve se setkal již dříve, a proto nebyl vůbec zaskočen.

*Kateřina Novotná, Daniel Šubotník, Lola Vejvodová a Eliška Veseláková
2. ročník lycea SOŠPg Čáslav*

VČERA JSME VIDĚLI...

SEŠLO SE...

... NA ARŠE V ŠEST ČI
VE ČTVRT NA DESET!

Dramatická školička Svitavy na jevišti divadla Trám předvedla představení dle předlohy Ulricha Huba: Na arše v šest. Bůh se rozhodl na svět seslat povodeň. Holubice shání pár od každého druhu zvíře, když vybírá vhodné tučňáky, narazí na problém. Tři tučňáci se rozhodnou dostat svého kamaráda na záchranou loď. Představení plné vtípu, humoru a zábavy vyvrcholí zdárným návratem na Zemi po povodni.

Představení sklídilo obrovský potlesk a herci měli během představení, co dělat, jelikož se publikum neustále smálo.

laická porota z lidu

DOJMY...

... NA ARŠE V ŠEST

Johanka (12 let)

Byla jsem na tom 2x a moc se mi to líbilo, bylo to hrozně vtipné.

Marie (16 let)

Bylo to nápadité a vtipné, jen škoda, že se u toho herci smáli.

Eliška (17 let)

Vtipné, s příběhem. Výborné použití megafonu a otáčejících se rekvizit.

Marcela (40 let)

Vtipné, třešnička na dortu dnešního večera.

Markéta (51 let)

Nápadité, museli pracovat hodně s příběhem, a to se jim velice povedlo.

Na arše v šest

PŘEDSTAVUJEME VÁM...

... LEKTORKY DĚTSKÝCH DISKUSNÍCH KLUBŮ

Letos jsme měli na Dětské scéně dvě lektorky dětských diskusních klubů. V sobotu a v neděli si soubory povídali s Kateřinou Ondráčkovou, kterou v následujících dnech vystřídal Tereza Machková. I jim jsme položili tři stejné otázky: 1. Co byste doporučil/a, aby si účastníci zabalili do svého pomyslného divadelního batůžku? Co byste naopak z něho vyhodil/a? 2. Doporučili byste účastníkům přehlídky nějakou podnětnou knihu? Čím je inspirativní? 3. Kdy jste byl/a poprvé na Dětské scéně? Popište nějaký zajímavý zážitek s tím spojený. A poté jsme je požádali, aby prostřednictvím svých rukou znázornily odpověď na otázku: Jak uchopit divadelní text?

TEREZA MACHKOVÁ

1. Pomyslný, anebo asi raději skutečný, divadelní deníček – pro zapsání všech zajímavých a inspirujících divadelních nápadů a zážitků. A vyhodit? Rozhodně vyhodit breptání a šustění během představení.

2. Jako pro mámu tří dětí, původní profesí knihovnici a nyní učitelku LDO, jsou pro mne knihy pro děti knihami z mého oboru. A nějakou takhle na povel vyzdvihovat je těžké. Skoro deset let se, díky postupně dorůstajícím dětem, při večerním předčítání stále vracím ke knihám Astrid Lindgrenové. **Ronja, dcera loupežníka** se mi neomrzí ani třikrát za sebou. A když to vezmu pracovní-ZUŠkově, tak jsem velmi

ZAPSALI JSME...

... Z VEŘEJNÉ DISKUSE

PŘÍBĚHY Z KONCE PŘEDMĚSTÍ

Účastníci diskuse ocenili soustředěnost akterek, kvalitní projev při interpretaci textů, na nichž je inscenace postavena. Převážně pozitivně byly vnímány i zvolené scénické prostředky a práce s nimi. Diváky zaujaly texty pro svou zvláštní neukotvenost, rozeklanost (např. o vodním buvolovi, zahraničním studentovi) i absurditu (o balistických raketách). Představení působilo jako soubor jednotlivých čísel, jež jsou propojeny dominantním scénickým prostředkem (krabicemi). To potvrdil i vedoucí souboru. Účastníci besedy si kladli otázky: Proč jsou texty spojeny v celek? Jaké je téma inscenace jako celku? Řadu otázek vzbuzovaly krabice. Mají nějaký metaforický význam? Krabice totiž často nepřinášely žádný významový posun, změnu, obohacení či kontrast ve vztahu k textu.

SRDCE HVOZDU

Vyzdvížena byla práce s ryze chlapeckou skupinou i zvolený námět. Představení připomínalo iniciační rituál. Diváci pozitivně vnímali kostýmy, práci s holemi a světelné efekty. Problematicky byla vnímána dramaturgie inscenace. Z dějově bohaté předlohy byl vytvořen koncentrát, který některé motivy a témata opomíjel nebo nedotáhnul (darování nože, putování hlavního hrdiny a význam plnění úkolů, vlkova smrt, důsledky dokončené mise pro hrdinu a pro hvozdu). Rezervy byly vnímány v použití chóru: Je otcem, vypravěčem, rádcem, duchem? Kdy je kým? Chór bývá obvykle vševědoucí a vševidoucí, ten, kdo ví více než ostatní, kdo je schopen nahlížet jednání postav, posunout děj. Chór svou mluvou a jednáním působil monotónně, nepřinášel podněty, které by příběh pomohly posunout.

BERTA A MLADÁ

Diváci pozitivně hodnotili, že si dívky hru užívaly a hrály na hudební nástroje. Ocenili choreografii čarodějnic, scénu i inspiraci pouličním divadlem. Jako kotvíci prvek působil popěvek dívek a jeho opakování. Přepřepování uměleckého díla může přinést něco nového a živého, avšak s sebou nese velká rizika, zda to bude fungovat. V původní předloze Juliana čarovala z nutnosti přímo životní, i za cenu porušení pravidel a sebeobětování. V tomto případě mladá čarodějnice nenaplnila tak velké úkoly. Padl návrh hledat závažné situace přiměřené věku dívek. Bylo doporučeno rozvinout motiv osamělosti a touhy malé čarodějnice patřit do skupiny. Větší důslednost by diváci ocenili při práci s maskami, aby bylo jasné, kdy dívky představují čarodějnice a kdy vesnická děvčata.

HNUTÍ

Mluva dětí působila přirozeně. Děti (věk 13–17 let) naplnily situace osobnostním herectvím, uměly naslouchat, vytvářet jednotlivé vztahy, pracovat s vnitřním temporytmem. Besedující ocenili práci s žebříkem, věrohodně vytvořenou atmosféru tísně, manipulace a totality. Zajímavé bylo, že s tématem inscenace přišly samotné děti. Diváci ocenili dramaturgii. Byl vybudován přesný tvar s jasnými parametry, situace byly jasné, přesné, dialogy neupovídáné. Zklamání přinesl závěr, šlo jen o sen. Soubor si je toho vědom. Údajně už neměl čas a síly příběh dále rozvíjet. Diváci navrhovali otevřený konec – dívka zůstane ležet na žebříku (na mučícím zařízení).

Zapsali ro-ver

... lektorský sbor dětského divadla v bouřlivé diskusi o shlednutých představeních

ZAHLEDLI JSME...

... v dětském diskusním klubu

... při zapisování aktivit v dětském diskusním klubu

... ve stodole při veřejné diskusi

naděna z *Poetického slovníčku dětem v příkladech* od Radka Malého.

3. Na Dětské scéně jsem byla poprvé v roce 2003 v Trutnově. Jezdila jsem i v několika následujících letech, takže mi ty zážitky z Trutnova splývají. Na některá tehdejší představení stále vzpomínám. A na lidi, se kterými jsem se potkala, a kteří už mezi námi nejsou.

KATEŘINA ONDRÁČKOVÁ

1. V batůžku nesmí chybět dobrá nálada a dále divadelní naladění, divadelní pobavení, divadelní souznění, divadelní prožívání, divadelní zažívání, divadelní přátelení, divadelní tvoření, divadelní užívání. Vyhodit jen nedivadelní soutěžení a nedobré naladění, které způsobuje špatné zažívání, a pak jsme z toho otrávení.

2. Má oblíbená kniha pro děti a mládež je od Petry Soukupové *Bertík a čmuchaadlo*. Je o devítiletém chlapci, kterému se rozvedli rodiče a on tuto nelehkou situaci řeší tím, že je našťvaný a rozzlobený. Dělá mamince potíže, žárlí a chce, aby bylo všechno jako dřív. S celou situací mu pomůže zvířátko čmuchaadlo, které mu vysvětlí, že vztahy nejsou tak jednoduché a že vše, co je na světě důležité, má. Knižka je krásně napsaná a je velkým zrcadlem i pro dospělé. Velmi svým žákům na střední škole doporučuji knihu od Niny Martínkové *Hra a divadlo*. Myslím, že je velmi srozumitelně napsaná a je plná nápadů a inspirace, jak dělat ucelené lekce a jaké metody volit k naplnění tématu a cíle. Je velmi hravá a divadelní a pro všechny začínající velmi hravě divadelní.

3. Na Dětské scéně jsem byla poprvé jako dítě někdy v sedmé třídě. To byla dětská scéna v Trutnově. Byl to pro mě obrovský zážitek. Všude spousta lidí, velký potlesk, velcí odborníci, úžasná atmosféra. Tenkrát jsem měla oholené vlasy a hrála klučíčí roli. Moc jsem se snažila to zamaskovat, ale všichni to poznali. Když dělám divadlo s dětmi, nestavím je do rolí opačného pohlaví. To bylo velké ponaučení.

... JITŘENKA, SVČ OPAVA

PŘÍBĚH JEDNOHO TRIČKA

Jak vznikl název vašeho souboru?

Název Jitřenka byl první a nejlepší, o jiném už nebyla řeč.

Co vás na divadle baví?

Zkouším si být někdo jiný, než ve skutečnosti jsem, to mě baví. Baví mě dramatacká parta a týmový duch. Baví mě radost z toho, když se představení povede. Baví mě proces, tvoření a práce s příběhem.

Petra: Když je hotovo, tak kouzlo okamžiku, moment setkání lidí tady a teď. V přípravné fázi celý proces hledání, tvoření a nacházení.

Co vám na divadle vadí?

Někdy mě otravuje, když jednu a tutéž scénu zkoušíme pořád dokola. Vadí mi, když si na soustředění objednáme pizzu, ale Petra nás k ní nepustí, dokud se nám to nepovede. Trápím se, když se mi nedaří najít svou postavu.

Petra: Strnulost, šablonovitost, opakování.

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

No přišla s tím Petra, hodně jsme se o tom bavili, ze začátku jsme nevěděli, jak to uchopit, ale potom nás to bavilo víc a víc. Když jsme přišli na klíč, šlo to samo.

Petra: Téma mi leželo v hlavě už velmi dlouho, ale bylo to moje téma. Ale řekla jsem si, že když má být člověk a jeho dílo autentické, musí jít s kůží na trh. Nezaklela jsem se a přišla s tématem za dětmi... Tenkrát to ještě nebylo jejich téma, ale nyní si už troufám říct, že ano. A tak to má být.

Která divadelní složka je pro vás v inscenaci nejdůležitější a proč?

Jednoznačně rytmická, ale bez hudby by

to nebylo ono. Ale všechno ostatní je taky důležité.

Petra: Všechny, ale v našem představení je nejdůležitější rytmus a dynamika.

Popište nejzajímavější detail, okamžik vaší inscenace.

Ten ať si najde každý divák.

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Než jsme našli klíč.

Petra: Než jsme přišli na způsob, princip vyprávění příběhu. Obrovským potěšením bylo, že klíč k tomu, jak příběh uchopit a vyprávět, našla Bára, nejstarší členka našeho souboru. V tu chvíli, když řekla svůj návrh mi došlo, že skutečně fungujeme jako organický celek, prostě pecka, velká radost. To byl bod zlomu, pak už to šlo jako po másle.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Premiéra proběhla na konci března 2019 na prknech loutkového divadla v Opavě, což je naše domovská scéna. Na stejném místě jsme „Příběh jednoho trička“ reprízovali v rámci celosvětové kampaně „Fashion revolution week 2019“ pro veřejnost. Inscenaci bychom rádi uvedli i v příštím školním roce, pro školy a pro veřejnost. V procesu domlouvání je také možnost zahrát na festivalu dobročinnosti „Advent plný křídlení“ v ostravském Gongu, který prezentuje a propaguje neziskový sektor.

Ptal se Josef Pekárek

... ŽÁDNÍ LENOŠI, ZUŠ NOVÉ STRAŠECÍ

TŘI MALÉ RAKVIČKÁRNY

Jak vznikl název vašeho souboru?

Už dávno před námi se soubor sám pojmenoval Lenoši, prý proto, že se cítil líný. Skupina, která je pak vystřídala, změnila název na Žádní lenoši. Od té doby to jméno má každý meziročníkový soubor v naší škole.

Co vás na divadle baví?

Že se můžu stát někým jiným, než jsem doopravdy. Předávat příběhy lidem. Baví mě hrát Smrtku, protože můžu všechny zabít a vyvážnu z toho dobře.

Co vám na divadle vadí?

Nervozita moje i všech. Když nám Iva řekne, že do toho, co hrajeme, už nebude mluvit, a pak do toho stejně mluví. Někdy dlouhé dohadování.

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Původně to bylo moje absolventské vystoupení a nechtěla jsem od toho odejít. Zajímalo mě zkusit pracovat s loutkou. Loutky jsou pro mě nová zkušenost, chtěla jsem to zažít.

Která divadelní složka je pro vás v inscenaci nejdůležitější a proč?

Asi výtvarná. Myslím, že se na ty naše loutky pěkně kouká, je to pro diváky zajímavé. Pro mě režijní, protože bez režie by to byla katastrofa. Pro mě zvuková složka, protože musíme vydávat zvuky, které se hodí k loutkám a k tomu, co dělají.

Popište nejzajímavější detail, okamžik vaší inscenace.

Když se za paravánem zabíjíme během hry jedna o druhou a o paraván.

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Když jsme si usmysleli, že bude nejlepší přilepit květináč s kytkou na suchý zip k paravánu. Když jsme dlouho nemohli zkoušet prostřední

rakvičkárnu a ještě jsme neměli vyrobený strom. Když nebylo volno v divadelním sále a zkoušeli jsme v nejmenší místnosti ve škole, kam se nevešel ani paraván. Hráli jsme za židlí a fakt to nešlo.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Nejčastěji pro Ivu na dramaťáku, ale taky pro spolužáky, když potřebujeme poradit. Třikrát jsme hráli pro rodiče, pak na přehlídkách. Od února do konce června 2019 asi desetkrát, možná víc.

Ptal se Josef Pekárek

DNES HRAJÍ...**... BUBU, KLUB DĚTSKÉ KULTURY, VSETÍN****PRINC (?)!**

Jak vznikl název vašeho souboru?

Nevíme – soubor existuje už 14 let, a to jsme byli ještě mimina.

Co vás na divadle baví?

Kamarádi a svobodný prostor k vlastnímu projevu.

Co vám na divadle vadí?

Zmatek – námi vytvořený.

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Protože to Klárka řekla a taky... ach ti draci...

Která divadelní složka je pro vás v inscenaci nejdůležitější a proč?

Všechny složky jsou pro nás důležité, a hlavně ta loutková.

Popište nejzajímavější detail,

okamžik vaší inscenace.

Přestavba scény.

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Závěr – to byl problém.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Hrajeme 2x měsíčně – pro MŠ, ZŠ i veřejnost.

Ptal se Josef Pekárek

... STORY THEATRE, CLASS ACTS, PRAHA 3

Co vám na divadle vadí?

Před každou zkouškou se u nás ve zkušebně musí vytřít podlaha... Momenty, kdy nikdo nevěří, že se představení povede... Obava, že se na něco zapomene.

Proč a jak jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Naše představení je založené na skutečných příbězích – jsou to příběhy

předků dětí z našeho souboru. Už léta jsem chtěla inscenovat příběh z naší rodiny (moje děti jsou také v souboru) – o Phebe Flarty, která byla odeslána z Británie do Austrálie, když jí bylo 15, protože ukradla 3 mušelinové šály. Ale přišlo mi, že pro ostatní děti ve skupině by bylo zajímavější, kdybychom přidali i příběhy jejich předků. Naštěstí máme v souboru několik sourozenců, takže nebylo třeba inscenovat 17 příběhů – i u nás je na jednu show až až...

Která divadelní složka je pro vás v inscenaci nejdůležitější a proč?

Pro mě je nejdůležitější mít dobrý příběh. Když nemáte dobrý příběh, tak dělat divadlo nemá smysl. Takže asi dramaturgie. Samozřejmě, když nemáte dobrou režii, scénografii, herce, muziku atd., z dobrého příběhu dobré divadlo nebude, ale příběhem musíte začít.

Popište nejzajímavější detail, okamžik vaší inscenace.

Součástí naší inscenace je film o sedmnáctiletém židovském chlapci (byl to pradědeček rovnou tři členů Story Theatre), který žil před válkou ve Vídni. Jeho rodiče se rozhodli poslat ho do Irska v roce 1939 – a doufali, že mu tím zachrání život. Otec mu dal na cestu kolo, které měl s sebou ve vlaku z Vídně, a pak na něm část cesty také jel. Ta rodina (část je dodnes v Irsku) to kolo stále ještě má! To reálné kolo bylo tedy použito v části filmu, která se natáčela v Irsku. Zároveň se natáčelo v Praze (což měla být Vídeň), a tak bylo třeba najít podobné kolo, protože to skutečné nebylo možné z Irska do Prahy na natáčení dostat...

Kdy nastal největší zásek, zádrhel při zkoušení?

Když jsme představení chystali, cítila jsem ohromnou zodpovědnost – abychom příběhy předvedli podle představ dětí i jejich rodin. Abychom ctili ducha jednotlivých postav – reálných osob. Bála jsem se, aby někdo neměl pocit, že jsme jeho předka zesměšlili nebo ho prezentovali v nějaké nelichotivé situaci. Takhle obava vedla k několikerému přepisování scénáře, ale myslím, že celek je ve finále díky tomu silnější.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Celkem jsme hráli pětkrát: čtyřikrát v divadle D21 v Praze, především pro naše rodiny a přátele. Jednou jsme hráli na festivalu Otvírání (Pražské kolo). Také jsme se zúčastnili festivalu o dokumentárním divadle, který se konal v Praze na Nádraží Bubny (místo, odkud byli za války deportováni židé do koncentračních táborů).

Ptal se Josef Pekárek

JOURNEYS

Jak vznikl název vašeho souboru?

Úplně první představení, která jsme dali dohromady – to jsme ještě ani nebyli skutečný soubor – byla v Městské knihovně v Praze v rámci pořadu Storytelling. A protože jsme vyprávěli příběhy, stories, přišel nám ten název vhodný. Také byl jednoduchý, což je důležité, když je to v angličtině.

Co vás na divadle baví?

Hledat nápady, co bychom mohli hrát, a pak přemýšlet o tom, jak je realizovat. Detailní zkoumání příběhů a postav skrz divadelní proces. Setkávání se zajímavými, nápaditými a velkorysími lidmi, kteří se chtějí dělit o své nápady a talent. Momenty, kdy prvotní nápady na scéně dostávají konkrétní tvar. Pocit společného úspěchu, když se představení dokončí. Čas strávený s přáteli. Je toho hodně...

[illegible]

S poděkováním Vítěk, Honzík, Kilián, Eda, Jonáš, Pepa, Vojta, Karlička (je boží), Luisa, Anežka, Amálka, Adélka, Anička, Rania, Johanka, Julie a Lenka, Anna a Aneta a Toňou.

SCÉNOGRAFIE...

... je výtvarná stránka dané inscenace neboli ztvárnění prostoru pro představení. Scénografie formuje prostor jeviště pro dramatickou akci a začleňuje jeho prvky

do celkového scénografického řešení. Slouží myšlenkovému obsahu inscenace, vizualizuje ho a podporuje cíl inscenace. Zahrnuje řešení scény – tedy **prostor**, v němž se hraje, včetně **osvětlení**, **kulis**, **rekvizit**, popřípadě **loutek** a rovněž i **kostýmy**. Do těch se počítá také **líčení** herců nebo **masky**.

Uspořádání jednotlivých scénografických (ale i hereckých) prvků na jevišti se nazývá **mizanscéna**. Ta může napomoci podtrhnout význam sdělení a situaci – dynamika, harmonie, chaos, řád,

důležitost atd.

Divadelní **prostor** je všechnen prostor, do kterého během představení vstoupí herci a diváci (prostor, který může divák během představení vidět), ale i prostory, kam sice diváci nevidí, ale v nichž vznikají zvuky, které publikum vnímá. Divadelní prostor má tři součásti: **hlediště** – prostor pro konzumenty díla, **jeviště** – prostor, kde se něco děje, a konečně **skryté prostory**, odkud se line zvuk nebo z nich u loutkového divadla animují herci loutky. Třetí jmenovaný prostor může v divadle chybět, jeviště a hlediště však nikoliv, maximálně se mohou v krajním případě po celou dobu představení překrývat (např. jsou-li diváci stále na jevišti nebo hraje-li se stále v hledišti). Podoba jeviště a jeho umístění vůči hledišti vychází z historického vývoje pojetí.

Z hlediska hracího prostoru rozlišujeme několik variant uspořádání: vyvýšené hlediště s jevištěm v úrovni podlahy; arénu (kruh);

poloarénu (půlkruh); avenue (ulici), kde diváci sedí naproti sobě a hraje se mezi nimi; čelně (hlediště a jeviště na stejné úrovni) či kukátkový prostor. (E. Machková – *Jak se učí dramatická výchova*, s. 172-3.)

Práce se **světlem** je v dětském divadle upozaďovaná disciplína, možná i z důvodů náročnosti nebo nedostatečného technického vybavení souboru či nevyhovujících prostor k jeho použití. Naštěstí se během letošní přehlídky objevilo několik inscenací, které se světlem (baterkami, barevnými filtry, lampičkami, bodovými reflektory) pracovaly. Světlo je významný scénografický prvek, protože jeho použitím můžeme směřovat divákovu pozornost na celek nebo detail. Můžeme pracovat s barevnými filtry pro podtržení atmosféry situace. A nezapomeňte, že opakem světla je **tma**. Bez ní se v divadle neobejdeme a jistě už sami přijdete na to, k čemu všemu by mohla být dobrá.

ter-pep

PŘELOŽENO DO DIVADELNÍHO SLANGU

... ANEB ZHASNI!

Zakopl o svítidlo poskytující rozptýlené světlo a spadl do kužele světla reflektoru směřujícího kolmo k zemi.

Policisté zatkl ve vláseknářské dílně její zaměstnankyni, takže mi nestihla připravit na premiéru paruku pro pastuchu nebo blbce!

Byla to nezajímavá hra, plná předstíraných citů, ale těsně před koncem jednání, spadl ze sady reflektorů na jednom tahu reflektor s příkonem 1000 W na jeviště a hned z toho bylo napínavé drama!

Dobrým nasvícením, chlácholil se režisér, divák nepostřehne vzhledové nedostatky herečky středního věku, jejíž make-up a oční linky byly poněkud přehnané.

Zakopl o vanu a spadl do sprchy.

Chlupatý vlítl do chlupárny a sebrali tam tu ženskou, takže mi nestihla dodělat trávník na přemču!

Byl to strašnej cajdák, ale těsně před aktšlusem spadlo z baterie jedno kilo na bínu a hned z toho byla vzrušovačka!

To sežerou světla, utěšoval se rejža, když uviděl anštrandtku napajcovanou tělkou a s augnráfkama jak Kleopatra.

DOPORUČENO Z KNIHOVNIČKY...

RECYKLOVANÉ DIVADLO

Kniha představuje několik vzájemně provázaných trendů v současné divadelní architektuře. Jejím ústředním tématem je recyklace. Velkou část prezentovaných projektů spojuje využití recyklovaných materiálů. Ekologické myšlení však současní architekti projevují také snahou o revitalizaci zanedbaných **prostorů** či adaptaci nejirůznějších nevyužívaných staveb. Kniha se dotýká také problematiky pohyblivé divadelní architektury a stavbami vznikajícími v těsné spolupráci s komunitou uživatelů. Zkoumá také aplikaci tzv. sociálně zodpovědného marketingu v oblasti kulturních projektů. Obsáhlou úvodní studii doplňuje anketa se čtyřmi významnými evropskými architekty. Součástí publikace je i 60 profilů realizovaných divadel doplněných bohatou

obrazovou dokumentací.

Pro nás mohou být inspirativní reálné případy právě „jiného“ divadelního prostoru než klasického „kukátkového“. Jsou zde popsány případy projektů, kdy se hrálo v mysliveckých posedech, aréně vytvořené z balíků sena, ve vyřazených kino sedačkách, nebo na veřejných záchodcích adaptovaných na malou divadelní budovu. Kromě toho můžeme pracovat i s představou znovuvyužití a znovupoužití starých objektů, předmětů a prostorů.

Kniha vyšla v nakladatelství Grada v roce 2015, autory jsou Vojtěch Poláček a Vít Pokorný.

Možnost k částečnému náhledu knihy: <https://www.grada.cz/recyklované-divadlo-8918/>

pep

KOMIKS

... DIVADELNÍ SLOŽKY – SCÉNOGRAFIE

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY NA INTERNETU
www.drama.cz/ds

DEMENTI...

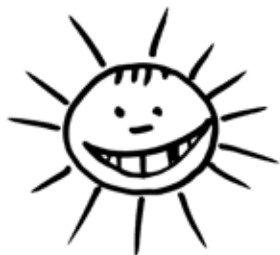
Píseň dnešního dne z úterního čtvrtého čísla (s. 103) složil soubor Stonožka ve sprše z Mostu, říká Tereza Machková. Omlouváme za vzniklý šum, který vznikl podáním dvou různých informací.

STAŇ SE AUTOREM!

Pro všechny tvořivé přinášíme tentokrát tento úkol: Vytvořte na některém vámi zvoleném místě ve Svitavách instalaci (umělecké seskupení předmětů) z různých materiálů podle vlastní volby. Umělecky ji vyfotťe, umělecky ji pojmenujte a přineste co nejrychleji k nám do redakce na 3. podlaží. Umělecky tím ozdobíte poslední číslo Deníku Dětské scény!

METEO PŘEDPOVĚĎ

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2019

STŘEDA 12. ČERVNA

8.30–12.30	semináře A–D	Fka, stodola
9.00–11.40	5. blok přehlídky – vystoupení pro veřejnost	
14.00–16.40	5. blok přehlídky – vystoupení pro účastníky Dětské scény	
skupina A	Journeys, Story Theatre, Class Acts, Praha 3	Fka
	Tři malé rakvičkárny, Žádní lenoši, ZUŠ Nové Strašecí	Tyjátr
	Princ (?)! BUBU, klub dětské kultury, Vsetín	Tyjátr
skupina B	Příběh jednoho trička, Jitřenka, SVČ Opava	Trám
	Příběh jednoho trička, Jitřenka, SVČ Opava	Trám
	Tři malé rakvičkárny, Žádní lenoši, ZUŠ Nové Strašecí	Tyjátr
17.15–18.00	Princ (?)! BUBU, klub dětské kultury, Vsetín	Tyjátr
17.15–18.45	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících v 5. bloku	Fka-3. podl.
18.15–19.45	dětský diskusní klub	Fka-aula
20.30	veřejná diskuse o představeních 5. bloku	stodola
	ukázky z práce seminářů	Fka, Trám, stodola
Fka	Fabrika Svitavy	
Trám	Divadlo Trám	
Tyjátr	Alternativní klub Tyjátr	
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti	

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY – ČÍSLO 5.

Redakce: Josef Pekárek (šéfredaktor), Terezie Pecharová, Veronika Rodová, Roman Manda, Pavel Kocych (grafika a sazba), Ivo Mičkal (foto). Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabрики Svitavy. Neprošlo jazykovou korekturou. Uzávěrka čísla 5 - 11. června 2019 v 23:59. Náklad 100 ks.